

Nuoret mukaan vihreään siirtymään – osaamisella kohti kestävää työelämää

12.2.2026

Vihreä siirtymä muuttaa parhaillaan sitä, millaista työtä Suomessa tehdään ja millaista osaamista tulevaisuuden työelämässä tarvitaan. Vihreä siirtymä näkyy energiantuotannossa, liikkumisessa, rakentamisessa, teollisuudessa ja ruoantuotannossa. Samalla se avaa uusia mahdollisuuksia erityisesti nuorille, jotka ovat vasta rakentamassa omaa polkuaan työelämään. Nuorille vihreä siirtymä on mahdollisuus osallistua merkitykselliseen muutokseen, mutta samalla se herättää kysymyksiä: millaisia taitoja tarvitaan, mistä osaamista saa ja miten nuori löytää oman roolinsa muuttuvassa työelämässä?

Vihreä siirtymä ja tulevaisuuden työt – nuorten rooli kestävien ratkaisujen rakentajina (kuva: ChatGPT, 2026).

Näihin kysymyksiin tarttuu Seinäjoen ammattikorkeakoulussa käynnistynyt KESTO-hanke (Etelä-Pohjanmaan nuoret tekijät: osaamisella ja tuella kiinni kestävään työelämään). Hankkeen tavoitteena on vahvistaa 18–29-vuotiaiden nuorten osaamista, koulutusvalmiuksia ja työllistymistä erityisesti vihreän siirtymän mahdollisuuksiin liittyen Etelä-Pohjanmaalla. KESTO-hanke on Euroopan unionin osarahoittama hanke, jonka tavoite on vahvistaa Etelä-Pohjanmaan kykyä sopeutua vihreän siirtymän haasteisiin ja hyödyntää sen mahdollisuuksia, erityisesti nuorten osaamisen ja työllistymisen sekä alueen elinkeinoelämän uudistumisen näkökulmasta.

Vihreä siirtymä nuorten silmin: KESTO-hankkeen kyselyn keskeiset havainnot

KESTO-hankkeen alkuvaiheessa toteutettiin nuorille suunnattu kysely kevään ja syksyn 2025 aikana. Kyselyyn vastasi 250 eteläpohjalaista nuorta. Vastaajat edustivat laajasti alueen kuntia. Vastaajajoukko painottui nuorempiin ikäryhmiin: 18–23-vuotiaita oli 212 (85,1 %) ja 24–29-vuotiaita 37 (14,9 %). Sukupuolijakauma oli melko tasainen: naisia oli 133 (53,4 %), miehiä 110 (44,2 %) ja muunsukupuolisia 6 (2,4 %). Tässä artikkelissa keskitytään kyselyn vihreän siirtymän teemoihin eli mitkä aiheet ja millainen työ vihreän siirtymän alalla kiinnosti nuoria sekä millaisia keinoja toivottiin edistämään työllistymistä vihreän siirtymän aloille. Nuorten kyselyn muista tuloksista tullaan kirjoittamaan oma erillinen artikkeli.

Vihreään siirtymään liittyvissä teemoissa nuorten kiinnostus kohdistui erityisesti konkreettisesti ymmärrettäviin ja arjessa näkyviin aiheisiin. Uusiutuva energia (aurinko-, tuuli-, vesi- ja bioenergia) oli kiinnostavin teema 42,6 % vastaajista. Kestävät ruokaratkaisut ja lähiruoka kiinnostivat 33,1 %, luonnon monimuotoisuuden suojelu 28,9 % ja kiertotalous sekä jätteen vähentäminen 23,6 %.

Nuoria kiinnostivat vihreän siirtymän työtehtävistä eniten käytännön työ (38,2 %) sekä suunnittelu- ja kehitystyö (35,3 %), mikä kertoo siitä, että vihreä siirtymä näyttäytyy nuorille sekä “tekemisen” että “kehittämisen” mahdollisuutena. Kun nuorilta kysyttiin, mitä he toivovat työllistymisen tueksi vihreälle alalle, harjoittelupaikat ja työssäoppiminen nousivat ylivoimaisesti tärkeimmäksi (55,7 %). Lisäksi tietoisuuden lisääminen työmahdollisuuksista (28,9 %) sekä koulutus ja kurssit vihreän siirtymän teemoista (26,8 %) nähtiin tärkeinä.

Vihreä siirtymä näkyy lähes kaikilla aloilla

Vihreä siirtymä konkretisoituu hyvin, kun sitä tarkastellaan toimialoittain. Nuorille suunnatun osaamisen ja urapolkujen kannalta tämä on tärkeää; vihreä siirtymä ei ole vain ”ympäristöalaa”, vaan se koskettaa lähes kaikkia aloja. Energia-alalla vihreä siirtymä näkyy esimerkiksi uusiutuvien energialähteiden yleistymisenä, energiatehokkuuden kehittämisenä, sähköverkkojen ja varastointiratkaisujen kehittymisenä sekä vihreän vedyn tuotannon kasvuna. Liikenteessä ja logistiikassa muutosta vauhdittavat sähkö- ja vetyajoneuvot, kuljetusten päästövähennykset sekä uusien polttoaineiden kehitys. Teollisuudessa ja kiertotaloudessa painottuvat materiaalitehokkuus, kierrätys ja vähäpäästöiset tuotantoprosessit. Rakentamisessa vihreä siirtymä näkyy energiatehokkuutena, kestävänä infrastruktuurina ja materiaalien kierron tehostamisena.

Lisäksi teknologia ja digitalisaatio ovat monien ratkaisujen perusta. Älykkäät energiajärjestelmät, automaatio, data sekä tekoäly vahvistavat energiatehokkuutta ja tukevat ympäristövaikutusten seurantaa.

KESTO-hanke rakentaa siltaa nuorten ja kestävän työelämän välille

KESTO-hankkeen kyselyt tuottivat tietoa siitä, miten nuoria voidaan tukea tehokkaammin siirtymässä kohti työelämää, joka muuttuu vihreän siirtymän myötä. Tuloksia hyödynnetään hankkeen toimenpiteiden suunnittelussa. Tulosten pohjalta korostuvat erityisesti tarve yksilöllisille ja joustaville koulutuspoluille, työelämäpedagogiikan kehittäminen sekä konkreettiset opintojaksot ja osaamiskokonaisuudet, jotka vahvistavat nuorten vihreän siirtymän osaamista. Vihreä siirtymä tulisi nähdä läpileikkaavana teemana opetuksessa.

Vihreän siirtymän näkökulmasta tulokset ovat lupaavia. Nuoria kiinnostivat erityisesti uusiutuva energia, kestävät ruokaratkaisut ja luonnon monimuotoisuuden teemat, ja vihreän siirtymän työ nähtiin mahdollisena sekä käytännön tekemisessä että suunnittelu- ja kehittämistehtävissä. Toisaalta vihreä siirtymä näyttäytyi myös vaikuttamisen mahdollisuutena, ja avoimissa vastauksissa mainittiin esimerkiksi poliittinen työ. Esille nousi konkreettinen kehitysehdotus, jonka mukaan tuulienergiateknologiaan tulisi kouluttaa enemmän ihmisiä.

Vihreä siirtymä muuttaa työelämää nopeasti ja luo kasvavan tarpeen uudenlaiselle osaamiselle, erityisesti uusiutuvan energian, kiertotalouden ja kestävien ratkaisujen aloilla (Dufva ym., 2026, s. 43-44; Kuusela ym., 2023, s. 7-8). Samalla useat selvitykset osoittavat, että nuorten kiinnostus ilmasto- ja ympäristökysymyksiin on vahvaa, mutta vihreä siirtymä voi näyttäytyä etäisenä, ellei sitä kytketä konkreettisesti koulutukseen, arkeen ja selkeisiin työelämäpolkuihin (Lasten ja nuorten säätiö, 2024, s.17). Nuoret haluavat osallistua tulevaisuutensa rakentamiseen ja esittävät aktiivisesti ratkaisuja ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin, kun heille tarjotaan vaikuttamisen ja oppimisen mahdollisuuksia (NUOLI, 2024, s. 2-3).

KESTO-hankkeen kyselyiden viesti on kirkas; nuoret haluavat oppia ja edetä, mutta kaipaavat koulutukselta ja ohjaukselta selkeyttä, rohkaisua ja käytännönläheisiä reittejä kohti työelämää. Kun vihreä siirtymä tehdään näkyväksi konkreettisina aloina, ammatteina ja osaamisena, se muuttuu abstraktista tavoitteesta saavutettavaksi tulevaisuudeksi ja nuorten osallisuus muuttuu puheista teoiksi. Vihreä siirtymä ei onnistu ilman tekijöitä ja tekijöitä ei synny ilman selkeitä polkuja.

Artikkeli on kirjoitettu osana Euroopan unionin osarahoittamaa KESTO – Etelä-Pohjanmaan nuoret tekijät: osaamisella ja tuella kiinni kestävään työelämään -hanketta. Hanke tähtää alueen 18–29-vuotiaiden nuorten osaamisen vahvistamiseen ja työllisyyden parantamiseen vihreän siirtymän myllerryksessä. Kirjoittajat toimivat hankkeessa aluekehittämisen asiantuntijoina. Lue lisää hankkeesta: KESTO-hanke

Artikkelissa käsiteltiin nuorten näkemyksiä vihreän siirtymän teemoihin. KESTO-hankkeen nuorille suunnatun kyselyn muista tuloksista tullaan kirjoittamaan oma erillinen artikkeli, joka keskittyy tarkastelemaan nuorten osaamista, opiskelua sekä ura- ja ammattitoiveita. Lisäksi siinä tullaan tarkastelemaan sitä mitkä opintojen suoritustavat kiinnostavat nuoria sekä nuorten näkemyksiä tuen tarpeista työelämään siirryttäessä.

Janika Hautaviita
Asiantuntija, KESTO-hanke
KT, aluekehittäjä
SEAMK Maakuntakorkeakoulu

Marjo Vistiaho
Asiantuntija, KESTO-hanke
KM, aluekehittäjä, KM
SEAMK Maakuntakorkeakoulu

Lähteet

Dufva, M., Kiiski-Kataja, E., & Lähdemäki-Pekkinen, J. (2026). *Megatrendit 2026: Kohti uutta yhteiskuntasopimusta* (Sitran selvityksiä 251).
Sitra. https://www.sitra.fi/wp-content/uploads/2025/12/Sitra_Megatrendit_2026_Selvitys_web.pdf

Kuusela, O.-P., Mykrä, N., Jousilahti, J., Neuvonen, A., Arola, T., Markkanen, I., Nokkala, T., Lehtonen, A., Heikkinen, H., Oinonen, I., Alhola, K., Huttunen, S., Paloniemi, R., Pohjola, J., & Saarinen, T. (2023). *Vihreän siirtymän osaamis- ja koulutustarpeet VISIOS* (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2023:31). Valtioneuvoston kanslia.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/df0ccfb9-9bc4-4057-8efb-9e2dfdfa1889/content

Lasten ja nuorten säätiö. (2024). *Nuoret vihreän siirtymän ratkaisijoina: Tulevaisuuslukutaidon mahdollisuudet ammatillisessa koulutuksessa*. https://nuori.fi/wp-content/uploads/2024/10/nuoret-vihrean-siirtyman-ratkaisijoina.pdf

NUOLI – Young People's Nature and Climate Group. (2024). *Finnish National Youth and Child Environment Statement 2024*. Nuorten Agenda 2030. https://nuortenagenda2030.fi/wp-content/uploads/2024/11/Finnish_Youth_Environment_Statement_2024.pdf